

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacræ Theologiæ Professoris, Et sanctæ Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtvtibvs,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtvte Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiæ Moralis præcipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Qua ratione pensionarius possit pensionem in alium transferre. §. 9

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](#)

factibus pensionis in vita, & in morte disponere; neque sub spolio camere Apostolicae continet, tam spectaculare antiquo, quam novo.

S. IX.

Quaratione pensionarius possit pensionem in alium transferre.

1. Affirmans plures pensionem translatam eandem esse in translatione, ac etiam in transiente.
2. Probabilis est per translationem nouam pensionem constitui.
3. Et si factio contraria,
4. Fideiensor datus a beneficiario non obligatur translatam pensionem.
5. Solum ex autoritate Pontificis est potestas transferendi pensionem.
6. Quis modus servandus sit in translatione pensionis.
7. In quas persona transferri possit.
8. Potestas transferendi pensionem prima translatione valida finitur.

Negari non potest vnu & stylo Romanae curiae pensiones transferri. Hec igitur translatio est mutatio iuriis ex una in aliam personam.

1. Dubium tamen est, an sic eadem pensio in translatio, que erat in transiente. Afirmat Suar. tradi. 3. lib. 4. cap. 33. numero 6. Rota in rma Carpentoratum, pens. 29. Maij 1602. Omnia Segobiensi. 20. Maij. 1598. relata a Garcia 1. part. de beneficio, cap. 5. numero 26. Et probatur, quia transientes pensionem cedit iurius quod habet, ut in translatio sit. Ergo non est aliud ius in translatio, ab eo quod erat in transiente. Alius non est translatio, sed noua pensionis constitutio. Et quidem confirmari potest, si census tempus esset ea conditione, ut loco return, que solutione hypothecata sunt, aliae subrogantur posse, & de facto subrogantur, per talen subrogationem non constringeretur bonus census, sed antiquae persecutae mutantur mutationis hypothecis, quatenus mutatio non sufficit ad mutandum obligationem census, & quia eadem persecutae, sed per translacionem pensionis non mutare obligatio, sed quia erat comparatione conferentis, est respectu translatarum. Item census non variatur ex eo quod ex uno in alium transferatur, quia a semper eadem obligatio perseverat. Ergo similiter non variabitur pensio ex translatio vnius in alium.

2. Nihilominus dicendum est per translationem pensionis nouam pensionem constitui, & antiquam extingui, sic ex communione sententia testatur Gegas de pension. quaf. 7.4. numero 1. & quaf. 88. num. 8. AZOR. 2. part. institut. moral. lib. 8. cap. 10. quaf. 5. & cap. 11. quaf. 1. Gratian. disceptat. forens. cap. 123. numero 77. Garcia de benef. 1. part. cap. 5. numero 25. Flamin. Parisius lib. 6. de resignat. q. 4. numero 7. Ratio est, quia in pensionibus non datur vacatio, & quia non sunt iura realia, & perpetua, sed temporalia, & personalia, unde mutatio personis ipsa iura mutantur. Alias si idem ius in translatio esset, ac erat in transiente, mortuo transiente petret ius translatarum, quia transientes solum habebat ius pensionis pro sua vita, & consequenter non posset ultra vitam propriam ius translatarum concedere. Ergo per translationem non transferit ius idem, sed aliud in conditionibus simile. Et ob hanc similitudinem dicitur eisdem pensionis fieri translationem, tametsi pensio translata distinet sit.

Neque obstante contraria. Concedo pensionarium cedere iurius quod habet, ut in translatio sit aliud simile, non vero sit idem. Ad confirmationem primam admitto gratias census non variari, ex eo quod variantur hypothecis; non tamen inde inferatur non variari pensionem, si pensionari variantur, quia vnitatis census non tam ex hypothecis, quam ex obligatione debitoris desumitur, que cum eadem sit idem est census: at vnitatis pensionis ex voluntate pensionari desumitur, quia illo percutere petit, ac proinde ad variationem pensionari variatur pensio. Ad 2. confirmat. dico census perpetuus non variari ex translatione vnius ex usufructu in alium, si non variatur beneficium, et si beneficiari variantur, quia pensionis non amittuntur; secus dicendum est in pensionibus, que pensionarii adhaerent, & cum ipsis percant; sicut vnu iustus cum usufructu, & census virilicus cum persona cui soluitur.

3. Ex his infertur fideiustorem datum a beneficiario in favorem primi pensionarii, non transire in translarij favorem; quia protogatio fideiustionis ex sola fideiustor's voluntate pender; nos ex pensionarii, neque ex Pontificis voluntate; cum autem fideiustor solum dederit fideiustionem in favorem primi pensionarii, nequam ad translarij favorem extendi debet, & ita docet Garcia 1. part. de benef. cap. 5. num. 247. decisionibusque Rotar. comprobatur.

4. Secundo dubitabis, quibus competat potestas transferendi pensionem? Certum est nemini competere posse, nisi ex autoritate Pontificis. Quia nullus excepto Pontifice competere potest facultatem grauandi beneficia. At per translatio-

nem pensionis beneficia grauanteur; siquidem onus impositum denouo protogatur. Ergo fieri non potest ex alterius contentu, quia Pontificis sic AZOR. 2. part. institut. moral. lib. 3. cap. 11. quaf. 2. Garcia 1. part. de ben. fo. cap. 5. numero 242. Gonzalez gloss. 5. §. 5. numero 38. Cambarus de off. legat. numero 225. Flamin. Paris. lib. 6. de resignat. quaf. 4. numero 13. & seqq. Persona, quibus haec facultas competit, ratiæ sunt: nam elli ex concione Leonis X milites S. Petri facultatem habuerint transferendi pensionem centum ducatorum, & milites S. Pauli à Paulo III. creati facultatem habuerint transferendi pensionem ducentorum ducatorum camerulum, & milites Pij, sic nominari, quia à Pio I V. instituti sunt habuerint facultatem transferendi pensionem centum, & quinquaginta ducatorum camerulum. Plus tamen V. in sua confit. 71. has omnes facultates revocavit, neque concedendas dixi, nisi Cardinalibus, & viris de Ecclesia multum bene meritis. Sixtus vero V. indicans milites Laureanos ab ipso institutos de Ecclesia bene meriti, facultatem eis concessit transferendi pensionem ducentorum ducatorum camerulum. Nunquam tamen intelligenda est haec potestas concessa, nisi verbis claris exprimatur, quia est odiola, & beneficis Ecclesiasticis nimis gravis. Felix lib. 6. de resignat. q. 4. numero 28. cum seqq. Putens decif. 342. lib. 2. Garcia 1. part. de benef. cap. 5. num. 241. AZOR. 2. part. institut. moral. lib. 3. cap. 11. quaf. 9.

5. Tertio dubitatur de modo, quem feruare debet pensionarius in translatione pensionis? Cum dubitatione respondeo, illum esse feruandum, qui in facultate præcipitur. Regulariter haec translatio facienda est coram canonico cathedralis Ecclesiæ vel personis in dignitate constituta, iuxta textum in capitulatum de reform. in 6. neque aliter fieri potest, nisi in facultate expresse cautum sit; quia nullus alius spectato iure, capax est commissum apotolicecum: sic AZOR. 1. part. institut. moral. lib. 8. cap. 11. quaf. 1. Garcia 1. part. cap. 5. numero 244. Genovesi. in præf. cap. 8. numero 10. Huic ergo canonico, vel personis in dignitate constituta præsentantibus lunt litteræ originalis, vel alias authenticæ, quibus pensionato datur fiducia translatendi pensionem. Alias procedere non potest; quia non potest procedere, quia ei contex iuridice de iurisdictione sibi concessa, quam ex hiatus literarum accipit. sic Mandol. de signat. gratia. tit. de translat. pension. ver. nonnunquam. Flamin. de resignat. lib. 6. q. 4. n. 37. Garcia 6. p. de ben. fo. cap. 1. num. 11. & 16.

Milites vero Lauretani, & alii, quibus ratione sui statu concessa est facultas pensionem transferendi coram notario, & testibus, non indigne offensione privilegiorum. Tum quia non eligitur in hac translatione index executor qui tractat, & cui commitatur iurisdictio. Sed ab illo index executor ex consente pensionarii authenticè fit translatio. Tum & pizzi, quia ipa' privilegia omnibus nota sunt, sufficit ego si transversus probe ex illorum familia ecclesie Mandol. supra versum S. Petri. Flamin. quaf. 4. numero 40. & 41. Caccia num. 15.

Ad huiusmodi translationem potest pensionarius vii procuratore, qui generale est censor factum per se ipsum, quod per alium facit, & posse facere per alium, quia potes facere per te ipsum dum prohibitus nos fueris reg. 68. de Reg. in 6. sic ex decisione quadam Rotar. probat Garcia 1. part. de benef. 5. n. 246. Conflens beneficiarii grauare pensione ad hanc translationem non requiritur. Quia Pontificis libetam beneficiorum administrationem habet; potest ergo grauare beneficia his censori beneficiarii Gigas de pensionib. quaf. 83. num. 9. At in pensionibus impositis ob causam resignationis, nunquam censori Pontifex consentire, ut transferantur ab illo quod est suu resignat, ne resignat, ne conqueratur sibi onus imponi in quod nullo modo confessit, cum beneficium accepto. AZOR. 2. part. institut. moral. lib. 8. cap. 11. quaf. 8. Tempus autem in que pensionem transferre potes (si in litteris Pontificis non limitatur) est curfus vita. Quia non teneris feruare regulam de infirmis, quia cauerer, ne beneficiarii resignare beneficia possint, & ita docet Garcia 1. part. de benef. cap. 5. num. 247. inst. mor. lib. 8. cap. 11. quaf. 10.

6. Personæ in quas haec translationis fieri debet, sicut alias habiles pensionis recipienda. Solum est dubium de filio illegitimo compatrio patris in quinam capax sit pensionem patris recipere. Negat Mandol. tradi. de signat. grat. & instit. titul. translationis. Garcia de benef. 7. part. cap. 3. n. 36. quia successio in beneficis reprobatur à iure, præcipue à Clemente VII. ann. 1530. in sua constitutione, que in ordine est 36. cuius nomine refert Gegas de pensionib. quaf. 8. 6. Navart. cap. 5. num. 248. except. 2. 1. in prime. ibi enim prohibetur filius illegitimus beneficium quodcumque Patris habere, ergo prohibetur successio in pensionibus, que loco beneficii succedunt, & sub hac probatione favorabili comprehendendi debent. Item quia Trident. 25. cap. 15. de reform. prohibetur ne filius illegitimus pensionem habeat super beneficium, quod pater obtinuit, ne patrem inconvenienter exire memoria, quæ ratio quæ probat de pensionem successu.

successione. Deinde Pontifex in sua constitutione incipiente, quia ordinis Ecclesiastice decratis ut nullus sive ex testamento, sive ab hereditate, sive legato, sive elemosyna, sive alio quocumque titulo & pro opere, ex bonis Ecclesiae aliquid ad ipsius filios transmittat; at pensionis fructus Ecclesiae bona sunt; neque ergo pensionarius clericus ad suum filium spurium transmigere. Ceterum dicendum est posse patrem pensionarium habentem facultatem transferendi pensionem eam in filium suum illegitimum transferre: sic Gigas de pension. quest. 8. 6. num. 5. Flamin. de resnat. lib. 6. quest. 4. num. 21. Gonzalez ad reg. 3. Cancell. gloss. 5. §. 5. num. 22. Barbola de post. Episcop. p. part. alleg. 65. num. 57. Quia haec facultas cum sit praeiugium principii, est late interpretata. Tum quia a iure solum est reprobata successio filij in beneficis parentis, quia prohibitus non debet extendi ad pensionem, cum sit odiosa & penalis, & quae excludit a beneficis alias habiles. Neque Trident. ratio ex quo militis in pensionis translatione, ac in beneficio; quia beneficium semper est idem; at pensionis translatione exinguuntur cariaci penitus & noua erigitur. Addebet ratio decidendi eadem est in pensione, ac in beneficio, non infertur candem esse dispositionem; quia in penalibus, & odiosis non extenditur lex similitudinis rationis. Pontifex vero huic translationi in illa constitutione non contradicit; quia loquitur de alienatione bonorum Ecclesiae, non de translatione beneficij, vel pensionis: & insuper loquitur de transmutatione bonorum Ecclesie donatione, legato, testamento, &c. & penitus non iis modis transferunt, sed collatione Pontifica: sic Garcia 7. part. de benef. cap. 3. num. 34. Hoc autem intelligendum est, vt non procedat in pensione, quam pater habet super beneficium a se aliquando possit; quia pensiones in beneficis paternis habent omnes filios illegitimus prohibetur. Trident. sess. 25. cap. 15. de reformat. Flamin. Gonzalez. & Barbola supra.

7 Tandem adierto potestatem transferendi pensionem prima translatione valida fuisse, nisi aliud in litteris fuerit expressum; concessum, ex leg. legia bonis, §. hoc sermone ff. de verbis significat, quia per primam translationem validam abdicat a se pensionarius omnes usus pensionis. Ergo nihil habet ultra, quod possit transferre. Ergo si ipsi translatari non conceditur potestas transferendi pensionem, penitus non est transfertilis: sic Gac. 1. part. de benef. cap. 5. num. 247. Gonzalez gloss. 11. num. 82. probatque Oxom. 20. Maij. 1598. coram D. Litta Dixi finiri potestatem transferendi prima translatione valida; quia invalida translatio reputatur, ac si facta non fuisset, ac proinde non impedit translationem; quia quod de iure fortius effectum, non praefat impedimentum. reg. 52. non praefat de regul. iuris. in 6. & tradit Garcia 1. part. de benef. cap. 5. n. 252. vbi testatur sic a Rota fuisse dictum.

S. X.

Quot modis pensiones extinguantur.

- 1 Morte pensionarii penitus extinguitur.
- 2 Quid dicendum de pensionibus impostis in capite unius ad commodum alterius?
- 3 Matrimonio penitus extinguitur,
- 4 Quid si ex facultate Pontificis retineatur penitus in ordine militari, & professio facta non sit sarcina Trident. conditionibus.
- 5 Quid si ducat uxori emi miles contra consensum supremi ordinis Magistrorum sub distinctione respondetur.
- 6 Quid si data sit facultas retinendi pensionem post matrimonium, & interim miles Lauretanus pensionarius factus est?
- 7 Promotione ad episcopatum penitus extinguitur.
- 8 Extinguitur penitus professione religiosis. Et quid in Societate Jesu?
- 9 Item extinguitur militia assumpta.
- 10 Item ob cessionem pensionary nulla autoritate superioriorum factam.
- 11 Item ob non delatum habitum clericalem, & tonsuram.
- 12 Item extinguitur si solutione anticipata redimatur.
- 13 Tandem extinguitur, si beneficium pensionarius obtinet, in quo penitus sita est.

V Atque sunt modi, quibus pensiones exinguuntur. Primum, & praeceps est morte pensionarii, quia haec servit in beneficio solum pro eius vita conceditur, ut ex omnium sententia testatur Azor. 2. part. inst. moral. lib. 8. c. 10. in princ. Flamin. lib. 6. de resignat. quest. 4. num. 3. & 31. Gac. 1. part. de benef. cap. 5. num. 239. Gonzalez ad reg. Cancell. gloss. 5. §. 5. num. 40.

2 Dubium tamen est, cuius morte spirent pensiones in capite unius, impostis ad communitatem alterius: sicut enim Pontifex pensionem in beneficio Hispanis Italo concedere, sed quia ipse Italus nomine proprio obtinere pensionem non potest ob leges regias, & pragmaticas sanctiones, querit Hispanum, qui pensionem proprio nomine recipiat, & ei obligetur pen-

Ferd. de Castro Sum. Mor. Pars II.

sionem reddere: Queritur ergo cujus morte exinguatur haec penitus, morte inquam Hispani, an Itali, an vetustaque? Ex quidem difficultate non certe haec reservationem pensionis validam esse; quia est in fraudem, & derogationem privilegii remuneratorij a sede Apostolica concessi regis Hispanie, ut nullus exterius neque beneficium, neque pensionem Ecclesiasticam ibidem habere possit, cui privilegio videtur derogari concessa Italo omni communitate pensionis, tametsi in capite Hispani imponatur; quia nomine tenus tantum imponitur, & forte ob hanc causam Itali a beneficiario Hispano scheldiam banchiarum exigunt de soluzione Romana facienda, timent enim beneficiario legibus regis, & privilegio regali negaturum solutionem, quod ne contingat supradicta obligatione praecaudet. Concessio ergo validam esse haec reservationem, vel quia Pontifex dispensat in supradicto privilegio, vel quia privilegium est, ne exeti beneficium, & pensionem iure, & titulo proprio in regnis Hispanis obtineant, non autem quod non obtineant beneficij communitatem. Dicendum est, si in capite Hispani reservata fuit penitus, (ut semper reservari solet) tametsi in gratiam Itali morte Hispani finiri pensionem; quia cum ipse titulum, & proprietatem habeat ipso perteinere per pensionis Garcia 1. part. de benef. cap. 5. num. 262. Azor. 2. part. inst. moral. lib. 8. cap. 6. quest. 7. testaturque a Rota sic fuisse dictum Quapropter Italus sic pensionem obtinet, simul etiam obtinet, ut Hispanus supradictam pensionem transferat, ne ipso communitate pensionis priuetur perteinente Hispano. Difficultas ergo est, an perteat penitus perteinente Italo, ad cuius communitatem statuta est: effo ut Hispanus, qui titulum habet. Negant aliqui, quia alias pension non effat data Hispano absolute, sed solum conditioniter, dum vixerit is ad cuius utilitatem conceditur. Alii, & probabilius, affirmant perteinente Italo pensionem petere, quia cum tota gratia, & reservatio pensionis Hispana facta sit correspondit ad utilitatem Itali, hac cessante, cessare videtur: sic ex decisione Rota in via Hispano, pensionis facta coram D. Binaro, 15. Octobr. 1571, probat Garcia 1. part. de benef. cap. 5. num. 263. & num. 270. & sequentib. comprobant duplice decisione Rotali ex libro dataria delumentum esse, ad cuius communitatem penitus referatur sit.

3 Secundus modus extinguendi Ecclesiasticam pensionem est per matrimonium contractum verbis de praefacti: haec enim penitus loco beneficij succedit, eiusque naturam imitatur, sed beneficium vacat matrimonio contracto, ut est omnium sententia. Ergo & penitus, & ita vix styloque Romana curia receptum est hic post alios antiquiores, quos refutare, tradit Gigas de pensionib. quest. 54. Couartu. 4. decree. 2. part. 6. §. 3. Azor. 2. part. inst. moral. lib. 8. cap. 10. quest. 1. Sanch. lib. 7. de matr. dij. 44. num. 4. Garcia de benef. 1. part. cap. 5. n. 108. Barbola de post. episcop. alleg. 17. num. 205. Fatinac. in fragmento verbo clericus. num. 331. Flamin. lib. 1. de resignat. q. 1. n. 13. & lib. 6. quest. 2. num. 113. Hinc sic illo matrimonio extingui pensionem, quo beneficium vacat; ac proinde cum sub opinione confitutum sit, vacet ne beneficium per matrimonium alias irritum, etiam sub opinioni positum erit, exinguatur ne penitus tali matrimonio. sic Azor. Sanch. Barbola &c. supra.

4 Solum est dubium, an vacet penitus, si facultatem obiciens a Pontifice retinendi pensionem contracto matrimonio post professionem in aliquo ordine militari, si professionem emittere ante 16. annum, & antequam annum novitatus explices? Ratio dubia est: quia ex Trident. decreto sess. 25. cap. 15. de Regul. nulla est professio facta supradictis conditionibus non literata, ergo qui sic profesus ducetur vxorem, absque professione legitima illam ducet; & ac proinde retinere non poterit pensionem. Ceterum affirmandum est pensionem retinere possit Flamin. lib. 6. quest. 2. num. 11. Thom. Sanch. lib. 7. de matri. disp. 44. num. 8. Azor. 1. part. inst. moral. lib. 8. cap. 10. quest. 1. verf. aliquando. Ratio est, quia illa professio sic facta validata est; eo quod dictum Trident. hos milites non comprehendit: loquitur enim de religiosis communem viam degentibus, & veram paupertatem promittentibus, & bonis omnibus renunciacionibus, quia de illis loquitur Trident. cap. 15. de quibus loquitur 16. cap. sequenti; liquidem scirem orationis precedens continuat, ut colligatur ex illis verbis initio capituli positis. Nulla quoque renunciatio dictio enim quoque, continuatur est, sed in cap. 6. non loquitur concilium de his militibus quia ipsi nullam honorum renunciacionem praefant, nec veram paupertatem videntur. Ergo neque in cap. antecedenti, vbi de actate & tempore ad professionem requiritur, hos milites comprehendit. Deinde quia incedens concilium hos milites comprehendere, sicut & alios religiosos sub obligatione contributionis pro seminario eos exprimit: sess. 23. cap. 18. Adde milites Hieronymitanos quoq. le statuto subdidiisse huic Trident. decreto ut testatur Flamin. Sanch. & Barbola in remission. concilij ad supradictum locum. Ergo signum est antea non comprehendit.

5 Sed quid si ducat vxorem miles absque consensu superiorum ordinis Magistri contra eum statuta, percibit ne penitus

Dolin